

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Νομοθεσία και Ασφάλεια Τεχνικών Έργων

Τόμος Α'

Κωνσταντίνος
Θεοδωρακόπουλος
Διονύσιος Κατριμπούζας

Νομοθεσία Εκτέλεσης
Τεχνικών Έργων

Νομοθεσία Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Πρόγραμμα Σπουδών

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Θεματική Ενότητα

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τόμος Α'

Νομοθεσία Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων

Κωνσταντίνος Θεοδωρακόπουλος

Γεν. Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών
Προγραμματισμού & Δικτύων
Πανεπιστημίου Πατρών

Διονύσιος Κατριμπούζας

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
Δικηγόρος Πανεπιστημίου Πατρών

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Πρόγραμμα Σπουδών

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Θεματική Ενότητα

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τόμος Α'

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Συγγραφή

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γεν. Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών

Προγραμματισμού & Δικτύων

Πανεπιστημίου Πατρών

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΤΡΙΜΠΟΥΖΑΣ

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

Δικηγόρος Πανεπιστημίου Πατρών

Κριτική Ανάγνωση

ΜΑΡΙΑ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ

Δικηγόρος, Νομικός Σύμβουλος

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος για την επιστημονική επιμέλεια του τόμου

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Καθηγητής Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών

Επιμέλεια στη μέθοδο της εκπαίδευσης από απόσταση

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γλωσσική Επιμέλεια

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΨΑΡΡΟΥ

Τεχνική Επιμέλεια

Καλλιτεχνική Επιμέλεια, Σελιδοποίηση

ΤΥΡΟΡΑΜΑ

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ / 1997–2001

ISBN: 960–538–313–6

Κωδικός Έκδοσης: ΔΧΤ 60/1

Copyright 2004 για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Οδός Παπαφλέσσα & Υψηλάντη, 26222 Πάτρα – Τηλ: (061) 314094, 314206 Φαξ: (061) 317244

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993, απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού

ή η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε μέσο χωρίς την άδεια του εκδότη.

Πρόλογος

Το βιβλίο αυτό αναφέρεται στα σημαντικότερα από τα θέματα ανάθεσης και εκπόνησης μελετών και ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων έργων, όπως προβλέπονται από τις ισχύουσες μέχρι το τέλος του 2000 διατάξεις.

Το νομικό πλαίσιο που καθορίζει τις σχετικές διαδικασίες περιλαμβάνει:

- α) το Ν. 716/1977, «περί μητρώου μελετητών, ανάθεσης και εκπόνησης μελετών» και τα εκτελεστικά του διατάγματα, (Π.Δ. 194/79 «περί εκτελέσεως των άρθρων 11 και επόμενα του Ν. 716/77» κ.τ.λ.) το Π.Δ. 696/74 «περί αμοιβών μηχανικών για σύνταξη μελετών, επίβλεψη, παραλαβή κ.τ.λ. και σχετικών τεχνικών προδιαγραφών μελετών», όπως τροποποιήθηκε, τις διατάξεις της οδηγίας 92/50 Ε.Ο.Κ. «για το συντονισμό σύναψης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών» σε εναρμόνιση της οποίας εκδόθηκε το Π.Δ. 346/98 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών προς τις διατάξεις της Οδηγίας 92/50/ΕΟΚ», που τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 18/2000.
- β) το Ν. 1418/1984 «Δημόσια Έργα και ρύθμιση συναφών θεμάτων» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους Ν. 2229/1994, Ν. 2338/1995, Ν. 2372/1996 και Ν. 2576/1998, τα εκτελεστικά του διατάγματα και το Π.Δ. 334/2000 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ».

Η έκταση της ύλης, η διάρθρωση και η παρουσίασή της είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες της Θεματικής Ενότητας «**Νομοθεσία και ασφάλεια τεχνικών έργων**» (Τόμος Γ', Νομοθεσία Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων) του Προγράμματος Σπουδών «**Διαχείριση Τεχνικών Έργων**» και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνεται στο βιβλίο αυτό μια πλήρη και αναλυτική καταγραφή και παρουσίαση της νομοθεσίας για την εκπόνηση μελετών και εκτέλεση των δημοσίων έργων.

Η αναφορά σε ορισμένες δικαστικές αποφάσεις στο μέτρο που η καθορισθείσα έκταση της ύλης επέτρεψε, κρίθηκε αναγκαία, ώστε να γίνουν γνωστές και οι λύσεις που δόθηκαν από τα Ελληνικά Δικαστήρια σε διαφορές και αμφισβητήσεις που προέκυψαν από την εφαρμογή και ερμηνεία των πιο πάνω νομοθετημάτων.

Επειδή το πιο πάνω νομοθετικό πλαίσιο, ευρίσκεται την τελευταία κυρίως περίοδο, σε συνεχή προσαρμογή και εναρμόνιση προς το δίκαιο της Ε.Ε., οι διατάξεις που συμπεριλαμβάνονται στο βιβλίο αυτό ισχύουν με την επιφύλαξη των νεότερων τροποποιήσεών τους.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δημόσια Έργα

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά,</i>	
<i>Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	17
1.1 Έννοια των δημοσίων έργων	18
1.2 Φορείς προγραμματισμού και εκτέλεσης δημοσίων έργων	18
1.3 Νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το σχεδιασμό, την ανάθεση και κατασκευή δημόσιων έργων	19
<i>Σύνοψη</i>	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Τρόποι και διαδικασίες ανάθεσης και εκπόνησης μελετών Δ.Ε.

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά,</i>	
<i>Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	21
2.1 Νομικό πλαίσιο επιλογής μελετητή	27
2.1.1 Κατηγορίες μελετών	28
2.2 Επιλογή μελετητή μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος	29
2.2.1 Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος	29
2.2.2 Τρόπος επιλογής μελετητή	32
2.2.3 Αξιολόγηση	32
2.3 Αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί	34
2.3.1 Έννοια	34
2.3.2 Στοιχεία διακήρυξης	36
2.3.3 Κριτική επιτροπή	37
2.4 Διαγωνισμοί ιδεών ή προσχεδίων	38
2.5 Διαγωνισμοί μελετών	39
2.5.1 Έννοια	39
2.5.2 Στοιχεία προκήρυξης	39

2.5.3	Κριτική επιτροπή	40
2.6	Σύμβαση εκπόνησης μελέτης / Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης / Προθεσμίες – ποινικές ρήτρες	41
2.6.1	Σύμβαση εκπόνησης μελέτης	41
2.6.2	Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	42
2.6.3	Προθεσμίες – Ποινικές ρήτρες	43
2.7	Στάδια μελέτης / Παραλαβή της μελέτης	45
2.7.1	Στάδια μελέτης	45
2.7.2	Προδιαγραφές σύνταξης μελετών	46
2.7.3	Παραλαβή μελέτης	47
2.8	Χρονοδιάγραμμα εκπόνησης μελέτης	48
2.8.1	Σύνταξη του χρονοδιαγράμματος	48
2.9	Επέκταση – τροποποίηση σύμβασης / Συμπληρωματική σύμβαση / Συγκριτικός πίνακας / Πρωτόκολλο κανονισμού νέων τιμών αμοιβών	48
2.9.1	Επέκταση, συμπλήρωση, τροποποίηση σύμβασης	48
2.9.2	Συγκριτικός πίνακας	49
2.9.3	Πρωτόκολλο κανονισμού νέων τιμών αμοιβών (ΠΚΝΤΑ)	50
2.10	Αμοιβή εκπόνησης μελέτης	52
2.10.1	Καθορισμός αμοιβών	52
2.10.2	Χρόνος και τρόπος καταβολής των αμοιβών	54
2.11	Παραλείψεις–ελαττώματα μελέτης / Μη τήρηση συμβατικών υποχρεώσεων μελετητή, έκπτωση μελετητή	55
2.11.1	Παραλείψεις–ελαττώματα κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης και μέχρι τη παραλαβή της.....	55
2.11.2	Παραλείψεις ή ελαττώματα που διαπιστώνονται μετά την παραλαβή	55
2.11.3	Έκπτωση μελετητή	56
2.12	Ενστάσεις προ και μετά την κατάρτιση της σύμβασης / Αιτήσεις θεραπείας / Δικαστική διαδικασία	57
2.12.1	Ενστάσεις	57

2.12.2 Αιτήσεις θεραπείας	57
2.12.3 Προσφυγή στη δικαιοσύνη	58
2.13 Διοίκηση – επίβλεψη μελετών	59
2.13.1 Διοίκηση μελετών	59
2.13.2 Επίβλεψη μελέτης	59
Σύνοψη	60
Βιβλιογραφία	62
Γλωσσάρι όρων.....	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Κατασκευή Δημόσιων Έργων

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	65
3.1 Τρόπος κατασκευής δημοσίου έργου και διαδικασία επιλογής αναδόχου	71
3.1.1 Τρόποι επιλογής της αναδόχου εργοληπτικής επιχείρησης για την κατασκευή ενός δημοσίου έργου	71
3.2 Συστήματα δημοπρασίας (υποβολής προσφορών)	74
3.3 Διακήρυξη δημοπρασίας	80
3.3.1 Περιεχόμενο διακήρυξης ανοικτής δημοπρασίας	80
3.3.2 Περιεχόμενο διακήρυξης δημοπρασίας με διαπραγμάτευση	82
3.3.3 Περιεχόμενο διακήρυξης δημοπρασίας με προεπιλογή	83
3.3.4 Δημοσίευση περίληψης	84
3.4 Συμβατικά τεύχη	85
3.5 Διαδικασία κατάθεσης προσφορών	86
3.5.1 Ανοικτή δημοπρασία	87
3.5.2 Δημοπρασία με προεπιλογή	87
3.5.3 Τρόπος κατάθεσης προσφορών	87
3.5.4 Περιεχόμενο προσφορών	88
3.5.5 Χρόνος παραλαβής προσφορών	92
3.6 Διαδικασία εξέτασης των προσφορών και εισήγησης για ανάθεση	93

3.6.1 Συγκρότηση των επιτροπών διαγωνισμού	94
3.6.2 Συγκρότηση των Επιτροπών Εισήγησης για Ανάθεση	95
3.6.3 Διαδικασία εξέτασης προσφορών και εισήγησης για ανάθεση	96
3.7 Αντιρρήσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης	99
3.7.1 Αντιρρήσεις κατά το στάδιο της προεπιλογής	100
3.7.2 Αντιρρήσεις κατά το στάδιο της διαδικασίας κατάθεσης προσφορών	100
3.7.3 Αντιρρήσεις κατά το στάδιο εξέτασης των προσφορών και εισήγησης για ανάθεση	100
3.7.4 Επιστροφή φακέλων στις εργοληπτικές εταιρείες που αποκλείστηκαν	101
3.8 Εγγύηση συμμετοχής –χρόνος ισχύος των προσφορών	102
3.8.1 Εγγύηση συμμετοχής στη δημοπρασία	102
3.8.2 Χρόνος ισχύος των προσφορών	103
3.8.3 Χρόνος επιστροφής των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής	104
3.9 Έγκριση του αποτελέσματος της δημοπρασίας –ακυρότητες και παρεχόμενη δικαστική προστασία	105
3.9.1 Έγκριση της δημοπρασίας	105
3.9.2. Ακυρότητες	106
3.9.3 Παρεχόμενη δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων	109
<i>Σύνοψη</i>	111
<i>Βιβλιογραφία</i>	112
<i>Γλωσσάρι όρων</i>	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Σύμβαση κατασκευής

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	115
4.1 Τύπος, περιεχόμενο και προθεσμία υπογραφής της σύμβασης	118
4.2 Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της σύμβασης και χρόνος παροχής	121

4.3	Περιεχόμενο και σκοπός των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης	122
4.4	Προθεσμίες – Ποινικές ρήτρες	123
4.4.1	Προθεσμίες	123
4.4.2	Παράταση	124
4.4.3	Ποινικές ρήτρες	125
	<i>Σύνοψη</i>	128
	<i>Βιβλιογραφία</i>	128
	<i>Γλωσσάρι όρων</i>	129

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Διοίκηση – Επίβλεψη εκτέλεσης Δημοσίων Έργων

	<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	131
5.1	Διοίκηση – Επίβλεψη έργων	134
5.2	Ορισμός επιβλεπόντων	135
5.3	Επιτροπή παρακολούθησης έργου	137
	<i>Σύνοψη</i>	138
	<i>Βιβλιογραφία</i>	139
	<i>Γλωσσάρι όρων</i>	140

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Χρονικός προγραμματισμός έργου – Ημερολόγιο έργου

	<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	141
6.1	Χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου	143
6.2	Ημερολόγιο έργου	144
	<i>Σύνοψη</i>	146
	<i>Βιβλιογραφία</i>	146
	<i>Γλωσσάρι όρων</i>	147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Επιμετρήσεις – Πιστοποίηση εργασιών

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	149
7.1 Επιμετρήσεις	152
7.2 Προκαταβολές	153
7.3 Λογαριασμοί – Πιστοποιήσεις	155
7.4 Αναθεώρηση τιμών	158
<i>Σύνοψη</i>	160
<i>Βιβλιογραφία</i>	161
<i>Γλωσσάρι όρων</i>	162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Τροποποίηση των όρων της σύμβασης

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	163
8.1 Αυξομείωση συμβατικών εργασιών	166
8.1.1 Συμπληρωματικές εργασίες	166
8.2 Προσθήκη νέων εργασιών	167
8.3 Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών –Απρόβλεπτες δαπάνες	168
8.3.1 Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών	168
8.3.2 Απρόβλεπτες δαπάνες	168
8.4 Διαδικασία εκτέλεσης πρόσθετων επειγουσών εργασιών	170
8.5 Νέες τιμές εργασιών –αναλυτικά τιμολόγια	170
8.5.1 Κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών	171
8.6 Συμπληρωματική σύμβαση	175
8.7 Παράταση προθεσμιών	175
<i>Σύνοψη</i>	176
<i>Βιβλιογραφία</i>	176
<i>Γλωσσάρι όρων</i>	176